

„Soča“ izhaja vsak petek in velja za pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno trislopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Glasilo slovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“, — v Trstu v tobakarnici „Via della caserma 60“.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici Via del Municipio v Kalistrovi hiši III. nadstr. naročnina pa opravištvu „Soče“ v Gorici „Via scuole“ h. št. 429, II. nadstr.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepromožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Zasedanje Bosne.

Vprašanje zarad zasedanja Bosne in Hercegovine je zares prava morska kača, ki se že mesec dni zvi-va po vsem avstrijskem in neavstrijskem časopisju — ter je že na tisoče predalov prepledla in se na vse zadnje v tak klopec zamotala, da ga nihče ne more razmotati. Po tolikem ugibanju je to vprašanje še vedno tako nejasno, kakor je prvi dan bilo, ko je v javnost prišlo. Člen 25. berlinske mirovne pogodbe je tudi prav nič ne razjasnjuje. „Avstrija“, tako se glasi ta člen, „zasede deželi Bosno in Hercegovino, ter ju bode oskrbovala. Ker pa Avstro-Ogerska ne želi oskrbovati tudi sandžaka Novi Bazar, ki se mej Srbijo in Crnogoro razteza južno iztočno čez Mitrovico, ostane tam otomansko oskrbnitvo še dalje v veljavi. Zavoljo vzdržanja novega političnega stanja, kakor tudi zavoljo svobode in varnosti zveznih cest prihrani si Avstro-Ogerska pravico, da sme v celem obsegu tega dela starega vilajeta bosniškega posadke imeti in vojne in trgovske ceste zasedati.“

V ta namen se imate avstro-ogerska vlada in turška o posameznostih dogovoriti.“

Iz tega člena se pač ne more posneti, kako namero vtegne Avstrija ineti z deželama, kateri jej je kongres izročil v oskrbovanje, pa tudi tega ne, kaj so mislile in hotele doseči druge vlasti privolivši v avstrijsko okupacijo. — Poslušati, kaj kvasijo o tem razni časopisi, bi se človeku možgani zblodili. Posebno Slovanom sovražnim listom ne daje zasedanje Bosne miru in za to ne prenehajo, vsak dan nova strašila na dan privajati, popisovaje grozne muke, katere bo morala naša vojska v odličnih deželah prestajati, naštevaje ogromne stroške, ki si jih Avstrija z okupacijo na ramena naloži in prorokovaje strašanske nezgode, ki jej nastanejo, ako bi si hotela s časom prisvojiti oskrbovani deželi. To bi vzbudilo, pravijo nekateri, zavist severnega medveda, katerega slavohlepne, panslavistične namere se spenjajo po vseh slovenskih deželah, pa tudi poželjivost sosednje Italije, katera že itak na to preži, kako in kedaj bi si prilastila izključljivo gospodarstvo nad celo Adrijo. — Drugi, tudi Slovanom neprijazni časniki se tolažijo s tem, da je zasedanje Bosne obrnjeno zoper Slovane: po tej poti hoče se klin zabiti mej Jugoslovane, hoče se zaprečiti njihovo zjedinenje. — Naša lokalna italijanska dnevnikarja se posebno v tem odlikujeta, da iztikata vedno nova plašila zoper sklenjeno okupacijo. Vse, kar je le mogoče in kar je le katerikoli slova-

nofagi časniki v tem oziru nevgodnega in strašljivega pisal, — naj je še tako nezmisljeno in smešno — vse pričočata na dan, da so le predali polni, pa da moreta Slovane malo podražiti. Naj imata svoje veselje — resnega tako ni nič v njunem politikovanju, temeljitega pa še manj. —

Da bi hotela Avstrija sè zasedanjem Bosne in Hercegovine zavarovati obstoj turškega gospodarstva v Evropi, to se nam tako neverjetno zdi, kakor so neverjetni razlogi, s katerimi opravičuje Lord Beaconsfield turško-angleško pogodbo in zasedanje Cipra, — da hoče namreč Anglija braniti in zavarovati turško gospodarstvo v Mali Aziji. Pa bi bilo tudi zares žalostno, da bi se dve kulturni, kristjanski državi, katerih vzvišena namera mora biti, širiti civilizacijo v Evropi in čez nje meje — za varuha postavili Turčiji, katera je že po svojem verozakonu, po koranu, nesprejemljiva za pravo civilizacijo, ter mora biti in ostati neomahljiva sovražnica kristjanstva. Avstrija, dozdej vsigdar varuhinja na Turškem živečih kristjanov, naj bi kar naenkrat svoj hitoričen mandat spremenila — ter postala zaščit mohamedanskemu polumeseču in njegova molivcem? Tega si ne moremo nikakor misliti, mariveč smo preverjeni, da zasledujeti Avstrija in Anglija z okupacijo turških dežel — le svoje interese.

Anglija dobi obširen, bogat otok, ki ostane pod navidezno oblastjo Turčije; navidezno, pravimo, kajti ošabni Anglež, glavni upnik Turčije, gotovo ne bo tičel, da bi mu hirajoči dolžnik zapovedi daljal, mariveč otrse pri prvi ugodni priliki tudi njegovo nominalno oblast. Ciper bo Angležem zraven Gibraltar in Malte tretja jako važna vojna in kupčijska postaja v srednjim morju ter jim vtegne s časom pripomoči k novim pridobitvam, kedar se nemogoča Turčija konečno razsuje. Turško-Angleška pogodba ima tedaj po našem mnenju skoro enak pomen, kakor one kupno-prodajne pogodbe, katere sklepajo pri nas odrtniki s zadolženimi kmeti: v pogodbi je sicer omejenjena pravica rešitve, pa odrtnik potem uže skrbi za to, da kmet ne more plačati dolga, ne more rešiti premoženja in kedar steče obrok, ne zamudi dneva, ampak „gre koj na posest.“

Da ima Avstrija važne interese na balkanskem poluotoku, — tega ne more noben razumen človek vtajiti. Kamenita Dalmacija potrebuje zaslonce, brez nje ostane na vekomaj pasivna dežela in nje obrežje, nje luke ne zadobe nigdar kacega pomena za svetovno kupčijo. Dalje treba, da nadomesti Avstrija, kar je

zgubila vsled svobodnega kupčijskega občevarja na Dunavu, in to doseže pred vsem po železnici, katero ima po mirovni pogodbi izdelati do Salonika. V vseh turških deželah, katere so s to važno trgovsko luko v zvezi, rabijo zdaj samo angleško blago, kateremu ne more nobeno drugo konkurencije delati. Kedar bo pa dodelalana omenjena železnica, potem se odpre tudi izdelkom avstrijskih tovarnic — zlasti českim, moravskim na to stran priležen pot, po katerem bodo lahko angleški monopol izpodbijale. Sicer je posebno Bosna rodovitna, pa še malo obdelana dežela, kamor se bodo lahko z uspehom preseljevali tisti naši poljedelci in obrtniki, katerim so na sedanjem domu usahnili viri pridobitka. Tudi v interes varnosti južnih mej mora biti, da Avstrija zasede in stalno ohrani Bosno in Hercegovino; drugače postane vsako nadaljno zapletanje orientalnega vprašanja — zlasti pa slednja kriza držav nevarna.

Mi se tedaj nikakor ne maramo pridružiti onim, kateri opazujejo zasedanje Bosne skozi črna očala — pa se tudi optimistom ne moremo, dokler ne poznamo pravih namer naše vlade in se ne prepričamo, da hoče ona v tem oziru pravična biti svojim Slovanom ter pospeševaje njihove duševne in materialne interese okrepiti moč cele države.

Dopisi.

V Gorici 24. julija. (Nasledki mobilizacije; — deželni zbor; — večno vprašanje; — enakopravnost; — domači prepri; — šagre.) Kakor drugod, je tudi v naši deželi mobilizacija nekatero družine hudo zadela, ker jim je vzela naj boljše delavne moči in tu pa tam edin steber, na katerem slonita družina in kmetija. Postava o splošni brambini dolžnosti utegne biti v nekakem zmislu patrijotična in pravična — a trda je vsakakor in za to se popolnoma strinjamo z onimi javnimi zastopi v drugih deželah, kateri so sprožili misel, naj bi se ta postava nekoliko olajšala. Preverjeni smo, da bo tudi naš deželni zastop povzdignil v enakem zmislu svoj glas do drž. zbora.

Kakor beremo, je štajerska trgovinska zbornica sklenila, prositi vlado, naj davka oprosti vse one obrtnike in trgovce, katere je mobilizacija zadela. Tudi lepa misel; a pri nas bi bilo boljše, da bi se morda slavno kmetijsko društvo, ali slavni deželni odbor, ali

LISTEK.

Materino srce.

(Spisal Mozirski.)

— Augel notturno al sole
È nostra mente ai rai del primo vero.
Tasso.

Ako stopimo v družinsko svetišče, zapazimo takoj, da nij važnejšega v tem družinskem krogu — nego je odgojitev maloletnega otroka. — Brez pomoči pride ubogo dete v dolino solz — na ta borni svet; steza njezne ročice proti materini in očetovi roki, ki naj bi je vodila; ono išče prijaznega očesa, v katerem bi se rado ogledovalo. Radovedno nateza ušesci poslušajoč besede, ki dohajajo iz odgojiteljevih ust. — Koga bi to prizadevanje ne ganilo? Kedo bi se ne trudil in delal za dobro odgojitev mladine?

Saj je ona naj viša, najimnitnejša in najteža družinska naloga. Kdor jo hoče srečno rešiti, potrebuje pravega takta, dosta skušnje, dosta znanja. — Pred vsem mora odgojitelj paziti, da se zna vriniti v tajne niti otroške narave; on mora otročje posameznosti učiti se; mora nasnovati si pravi načrt naravne, razvijajoče se poti do otročje duše.

Kje naj pa začnemo hoteč o odgojitvi pisati? Pri materinem srcu. — Materino srce je zibelka, v kateri se otrok še edenkrat na novo prerodi; ta je visoka šola, v kateri se otrok v enem letu več nauči nego pozneje o desetih letih. Materino srce je vrt, kjer rastejo lepo dišeče rožiče otroških čutov. — Sto brzozavnih niti pelje od materinega srca k otroški duši; radi tega nij črda, da nosi večina ljudi materin sled. Moč materinega srca je nepopisljiva. Ona moč sloni na podlagi ljubezni, navade, veselja in bogoljubnosti. — Celo otroško življenje se verti okolo matere in to posebno v prvi dobi. Dete dobiva od matere hrano, počiva na njenem naročju, vtaplja se v nje mili obraz; dobiva od nje perve, najnježnejše in gorke poljube. Na tak način se otrok v mater zaljubi in navada veže oba v tesne njezne oklepe. — Nij čudno tedaj, če navade, čutila, značaj materini — otrok podeduje. Kar v materinem srcu dovi, odmeva v otrokovem srcu. Z vsakim maternim smehljajem — odmevajo veselja sladke, milodoneče harmonije v otroku; z vsako prijazno besedo zasadi mati vejico v otrokovo mišljenje; a tudi z vsako strastno izraženo slabo besedo trosi se nevarno seme, katero koj kali požene in ovira mladi duši naravni razvoj. —

Moč materinega srca sloni tudi na ljubezni; ljubezen je magnet, kateri ima nepopisljivo vabljivo moč do mlade duše. Kedar majhen otrok sedi v ma-

terinem naročju; kedar ga objemlje materina zvesta roka, takrat otrok samega sebe pozabi ter se v brezmejni vdanosti in ljubezni vtopi v mater. Potem pa tudi mati s tem upljiva kakor hoče na otrokovo čutljivost, katero napravi neizbrislivi vtis. — Njeno naročje postane prižnica, in vse kar ona uči, ostane z ognjeno pisavo v spominu vpisanom. Njezna beseda iz materinih ust vzame bolečino trnje, spreminja grenkobe v sladčice, ali pa prepoguje čutila; uči male grešnike spovedovati in pokoriti se. Materina ljubezen je moč, katera še bolj v poznejših letih upljiva na otroka, kakor solnce na rastlino. — Kaj je upljivalo na Koriolanovo srce, da nij razdeljal slavnega mesta Rima, kakor je bil namenil? — materino srce. — Ono je bilo močnejše od moči ostrih mečev; močnejše je bilo od strasti in sile. Odstopil je tedaj od svojega načrta, — udal se je materinemu srcu. — Drugi steber materine moči je veselje. — V veselju imajo otroci nebesa, v katerih jim vse dobre in lepe spretnosti zrastejo. In mati je ravno največkrat vzbuditeljica otročjega veselja. Tukaj poljubuje in boža svojega ljubčeka; ogleduje se v njegovem oku, pritiskaje ga na svoja prsa — kipeče srce. — Tam se ž njim igra in budi v njem še speče spretnosti in zmožnosti. — Tukaj je ona zopet iznajdljiva z malimi darovi, upljiva s tem na otročje srce in veselje. — In ko dojdejo rudeči dnevi v koledarju, ko dojde božič, velika noč, rojstni in godovni dan, kdo daja pra-

pa o ba obrnila do visoke vlade, naj bi se oprostile davka vsaj vse tiste kmetije, katere so zgubile v poklicnem rezervistu gospodarja in morda edino svojo podporo. Naj se le pomisli, kolika škoda se godi takim kmetijam, katerim o času pospravljanja poljskih pridelkov, o mlatvi in trgatvi manjka gospodarjeve akrobne roke in njegovega pazljivega očesa, in po tam naj se sodi, ali bi ne bilo pravičeno, da bi država takim, ki se v javnem interesu v vojno poklicani ter vsled tega brez vse svoje krivde toliko škode trpe, vsaj davek odpustila. Le naj se pomisli, kako težko mora biti takim gospodarjem ob srcu, katere spremlja bojazen v vojno službo, da bode morda uboga žena, ko jih ne bo doma, z eksekucijo strahovana, ali da jim bode celo tuji sekvestrator pridelke pobiral, da se poplačaje dolžni davki, za katere niso mogli o pravem času preskrbeti. Takih slučajev ne utegne biti mnogo, a kogar zadenejo, — temu je gorje. Zato sklepamo, da bi slavni deželni odbor s tako prošnjo v sedanjem položaju bolje vstreljal pravi potrebi, nego pobiraje milodare v podporo ubogim družinam, ki so jih rezervisti zapustili.

Res je nekoliko takih družin v deželi, katere vtegneje potrebovati pomoči, ker jim je brambina dolžnost odtegnila edino podporo; vendar pa ni, vsaj v naši deželi ne, nezdoda vsled tega tako splošna in tako velika, da bi zahtevala javne pomoči cele dežele. Izmed k večjemu 1000 poklicanih rezervistov vtegne biti kakih 200 oženjenih, ali pa še toliko ne; pa vsi niso edine podpore svojim družinam in tudi taki reveži niso vsi, da bi njihove družine neobhodno potrebovale pomoči iz javno nabranih milodarov. Takih družin je v najslabšem primerljivi 120 do 150 in za to malo število bi poklicadovala privatna bira, za kolikor bi posamezne občine same ne mogle pomagati svojim ljudem. — Vse drugače je to na Kranjskem, kjer je poklicanih okoli 7000 mož v vojno službo in je gotovo neprimerno večje število zapuščenih revnih družin, — pa je tudi sploh večja revščina po deželi, kakor pri nas. Tam odobrujemo popojnoma, da je vzel deželni odbor stvar v roko in da je sam tudi dovolil obilno podporo iz deželnega zaloga. Pri nas pa je za zdaj morda bolje, da se drži dež. zastop za močjo najnejše potrebe še v rezervi; saj ne vemo, — kaj vtegne še nastati.

Vlada je naznanila deželni odboru, da bode deželni zbor najbrže 24. septembra t. l. sklican; a dotičnemu naznanilo je dostavil gosp. namestnik, da je pripravljen nasvetovati ministerstvu, naj se zborovanje preloži, ako bi deželni odbor z ozirom na tukajšnje posebne razmere menil, da bi bilo bolje, nekoliko poprej ali pozneje zborovati. Ker se koncem septembra že pripravljajo za grozno trgatve in se v tem času posestniki kaj neradi odtežajo svojim domačim opravilom, nasvetoval je deželni odbor, naj bi se sklical zbor rajši v prvi polovici septembra, nego v drugi.

Po tem takem imamo še dober mesec do prihodnje sesije. Kaj pa bodo naši poslanci razpravljali, — o tem še nič ne vemo. Ugibamo le, da vtegne priti kmetijska šola zopet na dnevni red. To je v našem zboru tudi vedno vprašanje; kaj ne, da skoro tako, kakor orijentalno v politiki? In naš zbor se o njem tudi vsakrat malo drugače véde, kakor berlinski kongres ob orijentalni zapletki: rešuje, pa nič ne reši. Slednjič mora pa vendar priti do končne rešitve. Zavod, kakoršen je zdaj, ne vstreza; to je boglasno mnenje v deželi, to ve tudi vlada in

vi blagoslov? Ali ne materino srce, katero neutrudljivo skrbi za te trenutke? Istina, z svojo veselje trosečo roko postane mati angelj otroku; njega srce ji ostane udano s celo notranjostjo.

Najkrepkejši steber materine moči je bogoljubnost in pobožnost. — Dobra mati je domač duhovnik. Uže po njenih pogledih bode otrok — bogoljuben. — En sam pogled, kojega mati v ginljivem trenutku proti nebu povzdigne, budi v otroku več pobožnih čutov, nego dolgo nerazumljivo nagovarjanje.

In v posebnih trenutkih n. pr. kedar solnce vzhaja, o nevihti, po noči pri jasnem zvezdnatem nebu, o luninem svitu, sedi otrok v materinem naročju in ona, mu ljubeznjivo razkazuje in z milo besedo razklanja božja čuda.

Koliko zamore s tem k bogoljubnosti pripomoči! — In če premislimo, kako mati s primernimi pravljicami in povestmi, pa z iskrenimi molitvicami i. t. d. upliva na otroče srce, gotovo nam bode jasno, da je tudi gledč bogoljubnosti in pobožnosti materina moč jako velika. — Pa kakor je ta moč velika, tako stojimo tudi pod Damoklejevem mečem, t. j. nevarnost do zmotje je velika. — In zmotljivo materino srce je uže dosti slabega učinilo. — Čestokrati prekorači ljubezen pravo mejo; ona omehkaži otroka s krivo prizanesljivostjo. — Svet ima tisuč in tisuč tacihi mater, ki so krive otročjih napak in hudobij. — In kaj postane iz tacihi otrok? Spominjamo se le onega hudodelnika, ki je pred moriščem mater v lice ugriznil, ker mu je pri malih napakah prizanašala in ga pri velikih ni mogla več brzdati ter je tako otrok postala njegove nesreče. Tako se tudi

naši poslanci si tega tudi ne prikrivajo. Treba tedaj, da se presploji. Pa kako, da bo kolikor mogoče vstreljal deželni razmeram in potrebam? Tu je zelo težko pravo rešiti, — a zadane se vendar, ako se vse razmere obeh deželni strani vestno v pretres vzamejo in če se na strani pusti vsa narodnostna malenkostna zavidnost, katere je glavna zavira, da se v našem zboru redko katero važno, obe deželni strani zadevajoče vprašanje uspešno reši. Naj se vsi gospodje poslanci postavijo na stališče popolne enakopravnosti, pa pojde vse po godu. Slišimo, da Haberlandtov načrt, po katerem bi imeli italijanski kmetijski odgojenci celoletni tečaj, slovenski pa le zimski in bi slovenski učitelji po letu popotujejo po deželi podučevati, šteje med poslanci mnogo nasprotnikov in da vtegne najbrže propasti. Naj! da se le kaj stalnega in uspešnega ustanovi.

V predzadnji številki našega lista smo povedali in dokazali, kako konsekvantno prezira c. k. okrajno glavarstvo v Gorici naše narodne pravice v svojem poslovanju s slovenskimi občinami. Druge oblastnije tekmujejo v tem oziru z goriškim glavarstvom in c. k. okrajna sodnija v Gorici se celo odlikuje z isključljivo italijanskim uradovanjem, dasi ima — žalibog — najmanj dve tretjini svojih obravnav s slovenskimi strankami. Mari bi ne bilo prav, da bi naši deželni poslanci v prihodnjem zboru zopet enkrat možato in odločno povzdignili svoj veljaven glas za najsvetejše pravice svojih volilcev? Mi imamo mnogo vestno nabranega gradiva, katero hranimo za ta pamen, zanašaje se, da najdemo moža, ki je bo znal porabiti.

Goriška liberalna dnevnika sta si zopet strašno v laseh; take si jih pravita dan za dnem, kakor bi s palico, ali z revolverjem pisala. In čudno! najhumanitarniša zadeva je zanetila ogenj prepira med njima. „L' Isonzo“ je začel v svojem navadnem hlepenju po popularnosti drezati deželni odbor, naj pobira milodare za družine v vojsko pozvanih rezervistov in naj tudi sam dovoli kako pomoč iz dež. zaloga; drezaje je zopet po svoji navadi zbadal gosp. deželnega glavarja, kateremu je kot organ prve instancije uže davno odločno nasproten; „Il Goriziano“ pa — ko je deželni odbor razvil svoje razloge, zakaj ne spoznava, da bi se uže zdaj postavil na čelo taki biri, — pridružil se je mnenju dež. odbora in je zagovarjal. Beseda je dala besedo in zdaj si jih solita, da gre vse narobe; pa nikakor ne, kakor se spodobi kulturonomcem, ampak prav a la „Revolverpresse“. Večina goriških naročnikov požira take neslane polemike, kakor bi bile s sladkorjem potrošene in dokazuje s tem svoj olikan okus; konservativna stranka se zaničuje odvrata od njih, Slovenci se jim pa s meje mejo. Naj imajo svoj gaudium, mi jim ga z vsem srcem privoščimo!

Kljubu največi vročini še vedno ne nehajo „šagre“ (javne plesne zabave pod milim nebom) v našem mestu. Preteklo nedeljo popeljadne in pozno v noč se je gatiljo ljudstvo v „Rajh“-ovem dvorišču na Koreniji okoli plesišč, nad katerimi so na navadnem odru trobentati, basisti in bobnarji trobentali, drguili in ropotali, da bi bili lahko mrtve k življenju obudili, na plesiščih pa se je vrtela in potiskala ne ravno odbrana mladina, da se ji je pot kar v potocih po čelu cedil — drugače kakor v ruski kopelji! In vse to v mestu — ne v predmestju — v mestu, katero se ponaša s svojo kulturo in z vsestranskim napredkom; pod egido naprednjaškega župana in visoko razsvit-

materino srce moti. Različnosti so v naših družinah na dnevnem redu. Tukaj se otroci učijo poklone delati, in nobeden človek ne misli na to, da to ni dobro za bodoči razvoj otročjega srca. Prerano se prične z veseljami. Da se otroku veselje napravi, prezira se postava in navada. — Ali ne vidimo danes najmanjše otroke v gledališčih? Mari ne napravljajo po mestih celo otroče plese? Aline oblačijo nekateri meščani otrok tako, kakor „šeme“, kakor prave „arlekine“ in vendar štari, če tudi ne vsigdar istiniti pregovor pravi: „Obleka dela človeka.“ — Prezgodaj se začne tudi s podukom. Ljubeče materino srce komaj čaka trenutka, da bode majhni fantek (deklica) ne samo čitati, ampak tudi deklamovati znal. — Nauče se otroci sladke kitice na pamet; in kaj jim to pomaga? Nič drugega, nego da se nako-piči v otročjem duhu nekaj nerazumljive tvarine, katera mu duševni želodec kazi. — Največja zmeta materinega srca je pak nedoslednost. Pametna mati daja lahko ukaze in postave, a gorje če njeno srce te prelomi, ko je treba izpolniti jih. — Danes zahteva nevoljna mati odgovornost radi prelomljenega ukaza, drugo in tretjo pot pa vse odobruje in pusti otroku veljati.

Čestokrati materino srce pri otročjih napakah očetovi doslednosti nasprotuje; vsled tega mora nastati v družini razpor. V tem tedaj lahko vidimo, kako velika je nevarnost, če se materino srce moti.

Ker si tedaj ti ljubo materino srce tako čudno blagoslovljeno v svojej čarobni moči, a ravno tako tudi pogubljivo v svojih zmotah, tako menim, da morajo vsi sveti, vse reforme o odgoji pri tebi začeti.

ljenih mestnih svetovalcev narodno-liberalne stranke! — Neverjetno, pa vendar resnično!

Trsta 24. julija. (Izv. dop.) V Italiji so zdaj ljudski shodi na dnevnem redu—in „Italija irredenta“, neodrešena Italija, je njih glavni predmet. V mnogih mestih: v Turinu, Rimu, Paviji, Reggiju in drugod so imeli v novejem času take shode, v Milanu pa, Benetkah, Komu in drugod so jih odložili. Povsod se strašansko bobna zoper Avstrijo, pomilujejo se vbogi Italijani, kateri stočejo v verigah avstrijske sužnosti, ter javljajo se energične zahteve, naj italijanska vlada na to dela, da se te sramotne verige slednjič zdrobje. Z eno besedo italijanski republikanci pozivljajo vlado, naj napové Avstriji vojno — ter naj ji vzame Trst s Primorskim in južni Tirol. — Ob enem se ostro obsojujejo sklepi berlinskega kongresa — ker ne vstrežajo italijanski poželjivosti. Da bo Avstrija zasedla Bosno in Hercegovino — zoper to bi se morda vročekrvni republikanci toliko ne špiciili — ako bi bil kongres pripoznal Italiji primerno odškodbo v jugoavstrijskih deželah. Toda Avstrija ne odstopi svoje stare dedine, ne popusti svoje velevažne morške luke tržaške, katere je uže skozi 500 let ponos trijskega trgovstva, ne umakne se niti za ped stop v prezvestem Tirolu, kojega celokupnost ohraniti je sveta dolžnost. Ona zasede Bosno in Hercegovino kolikor v svojem, toliko v evropskem interesu, ali pa s tem bistveno kaj pridobi, to je še problematično. Vsakakor ni avstrijski uspeh na berlinskem kongresu, dokler se omejuje na oskrbovanje dveh turških provincij, ki ste se v zadnji vojni popolnoma opustošili, tako pomenljiv, da bi morala Avstrija z odstopom dveh velevažnih, rodovitnih svojih dežel, kder je velika večina prebivalstva državi neomahljivo vdana — poravnati evropsko enakotežje. „Ni je sploh nobene države na svetu“, pravi nenavadno modro „N. F. Presse“ katera bi odstopila tako čudovito strategično pozicijo, kakor je trentinska, ali tako srečno ležečo luko, kakor je tržaška, — če ni vsaj v dvajsetih bojih popolnoma pobita. A nas ne morejo Italijani v vojni nigdar premagati. Z jezikom, z upitjem in natolcevanjem, to že, to — a z oboroženo močjo nigdar ne.

V Rimu je predsedov taborju v „Politeama“ Menotti Garibaldi, sin slavnega republikanskega generala. Ljudstva se je deležilo nad 4000, večinoma nižih vrst. Stari sanjač Garibaldi se je tudi oglasil — telegrafično. „Sužnjim naj se razdrobje verige“ je brzojavil „Tržačanje naj naskakavajo gore“. — Vidi se, da ni bil Garibaldi nigdar v Trstu in da ne pozna tukajšnjih mestjanov. Oni, ki ne poznajo drugega nego svoje materjalne, trgovske in obrtnijske interese, naj bi naskakavali gore? Ob nedeljah in praznikih uže, ko se shajajo na Občini, na Proseku in drugod po skalovitem Krasu, da si hladijo glave, da otrsajo svoje spekulativne misli in skrbi ter se krepje za delo naslednjega tedna — z okusnim teranom. A sicer se Tržačanje pač malo brigajo za gore — da le ostanejo z njimi in njih prebivalci v prijazni kupčijski zvezi. Ne rečem, da ni v Trstu nemirnih, Avstriji nasprotnih elementov, a to pa smem trditi, da se ti nikakor ne smejo identifikovati v obče s tukajšnjim meščanstvom. Trst je še vedno zvesto avstrijsko mesto, pa bi se kot tako še bolje vtrdilo, ako bi se vlada nekoliko bolje ozirala na Slovane v mestu in okolici in ako bi nekoliko strože nadzorovala večinoma iz blaženega kraljestva importirane, razdražljive elemente. — Tudi nek telegram je došel rimskemu taborju iz Trsta — od tržaškega „Comitato d'azione“. — A kdo je ta „Comitato“, da se more oglasati v imenu tržaškega mesta? kdo in kje so oni isterski in goriški „Comitati“ ki v enakem zmislu delujejo? — To je goli italijanski „Schwindel“, kateri izmišljuje društva, kojih ideje vtegneje imeti morda na avstrijskih tleh peščico privržencev, katera pa de facto niti v Trstu, niti v Istri, ni na Goriškem ne obstoje! Taki brzojavni pozdravi, taka pritrjevanja imaginarnih društev ne morejo imeti tedaj — pri vsem navdušenju, katero vzbujajo med vrtoglavi taboriti — prav nobene veljave.

Zmerni italijanski listi obsojujejo prav ostro protivavstrijske demonstracije, pri katerih nobena postavna moč ne brzda razujzdanih strasti, ter ostro grajajo vlado, da ničesar ne stori, da bi zaprečila javno žaljenje sosedne vlasti. Vlada pa se stavi na svoje liberalno stališče ter pravi, da ne more nikakor zavirati, kar dopuščajo postave o javnih shodih. Naj reče mari, da ne mara zavirati takih pretiranih in hrupečih demonstracij, ker so ji po godu, saj trosijo seme za prilično setev, po kateri hrepeni! Italijanska vladna oblast je v takih stvareh strašno kesna, tega smo se prepričali, ko je beneška druhal cele ure razsajala na trgu sv. Marka in pred stanovanjem avstrijsko-ogerskega konzula ter zasramovaje razdrobila in v morje vrgla avstrijski državni grb, — to nam dokazujejo tudi italijanski republikanski shodi, na katerih se Avstrija grdi in z blatom ometa, kakor bi ne poznala pravice za svoje italijanske podložnike, da si se jim v narodnem oziru veliko bolje godi, kakor nam zvestim Slovincem; kajti vse naše javne oblastnije poslušuje z njimi v njihovem jeziku — z nami pa ne.

In kam privedejo slednjič take nesramne demonstracije, ko se ideja o Italiji „irredenti“ v ljud-

stvu vkoreniti? — Da bo treba to zapletko z mečem razvozlati. A Italija ima tisoč razlogov, skrbno se varovati krvavega reševanja svojih poželjivih namer, kajti Avstrija zastavi vso svojo moč v brambo A-drije in vseh svojih južnih dežel in nje moč je še vedno kos italijanskemu orolannu. Italija naj le pomisli, da ni še ničesar pridobila po zmagah svojih širokoustnih sinov, ampak vse le po naključju, ali pa po milosti drugih narodov. Avstrijski Slovan stoji trdno na obalah svoje Adrije — se ne umakne.

Politični pregled.

Z Dunaja. Notranja politika počiva. Izmed devetih ministrov je celih šest na odpustu v kopeljih in na poletnem hladu. Stremajer, dasi sam bolehav, nosi zdaj strašno breme: on vodi ministerstvo za uk in bogočastje, za notranje zadeve, pravosodje, finance in predsedstvo, pravi Atlant, na katerem sloni cela Avstrija.

Poljak dr. Groholski, ki je ministerstvu pomagal izvršiti avstro-ogersko nagodbo, je odlikovan s častjo skrivnega svetovalca, tedaj eks-celencija.

Dunajska vlada je preklicala prepoved izvažanja konj iz naše monarhije.

Turška pooblaščenca Karatheodori in Mehemed Ali še nista končala svojih dogovorov z Andrassy-jem zaradi zasedanja Bosne in Hercegovine. Po novejših poročilih je nekda naša vlada uže naznanila kongresnim vlastim, da sa Porta neće vdati okupaciji in da je tedaj za Avstrijo nastopil trenutek, da izvrši svoj mandat. Strategični marš naše vojske do bosenske in hercegovinske meje je uže dovršen več dni, glavni poveljnik je na mestu, v glavnem stanu v Brodu; tedaj je pričakovati vsak dan, da prestopi naša vojska mejo. Ali pojde vse gladko in brez bojev — ne more se še prav vedeti, a najbrže vtegnejo hašibozuki kaj nadlegovati.

Iz Dalmacije se poroča, da je bila pretaden blizo Kleka uže mala bitka med našimi lovci 11. bataljona (Slovenci) in krdelom turških hašibozukov. Zadnji so pozvedeli, da se popelje tam mimo nekoliko voz živeža in so se koj pripravili na rop. A naši hrabri lovci so jih kakih 120 posekali, njih je pa palo 5 ranjenih in eden mrtev. — Časopisi pripovedujejo tudi, da so Turki streljali na dva avstrijska vojaka Dormus-ovega polka, ki sta na straži stala, in da sta oba nevarno ranjena.

Grška se dogovarja s Porto zaradi preuravnave svojih mej in zaradi kake pridobitve, pa ji ne gre nič kaj po sreči, dasi ima Anglijo in Italijo na svoji strani. Turčija neće nikakor več dovoliti, nego kar hoče sama za popravo mej pripustiti. Grecija se zdaj britko kesa, da ni o pravem času se Serbijo in Črnogoro stopila v akcijo.

Na Angleškem se jači Derby-jeva stranka, katera ostro obsojuje lord Beaconsfieldovo delovanje na berlinskem kongresu in njegove nepravilne in samovlastne pridobitve. A vladna stranka je še vedno močnejša in Beaconsfield namerava nekda razpustiti sedanji parlament ravno v namen, da jo po novih volitvah še bolje vkrepi.

V Italiji napravljajo še vedno tabore, na katerih zahtevajo Trst in Trient in na najnedostojnejši način psujejo Avstrijo. Vlada se izgovarja, da je nasprotna temu rovanju, da pa ne more zatreti želje naroda.

Razne vesti.

Imenovanje. C. k. davkar g. Josip Mlekuš je prestavljen iz Kormina kot naddavkar v Koper. G. Gaberšček, zdaj začasni davkar v Kanalu je imenovan za davkarja v Sezani.

Italijanski rogovileži še ne nehajo dražiti na avstrijskih tleh. Pretek petek popoldne so našli nekda na goriškem kolodvoru prilepljen plakat zadevajoč „neodrešeno Italijo“. — Davi je pa vihrala na stolpu

in kajšnje stolne cerkve precej velika italijanska tribojnica! Predrznost teh rogoviležev presega uže vse meje in skrajni čas bi bil, — da bi se uže enkrat obnesla naša slavna policija.

Razpisana je služba učitelja za slovenščino in nemščino na ženskem preparandiji v Gorici. Kompetenti, zmožni tudi italijanščine, imajo prednost. — Profesoric. gospoča Reinisch zapusti nekda ta zavod.

Pogreb. Ponoči od četrta do petka so pripeljali truplo ranjkega barona Hektorja Ritter-ja po železnici domov, kder je bilo v petek v črno pregrnjeni, s krasnimi vencem prepreženi sobani Ritterjeve palače v koroškem predmestju do šeste ure zvečer razpostavljeno. Celi dan so neprenehoma vrelj ljudje gledati mrtvaški oder (merliča ni bilo videti). Uže ob petih pa so prihajale dolge vrste Ritterjevih kmetov iz Monastera in tovarničnih uradnikov in delavcev iz Stračic in Podgore sé svečami ter so čakali spreveda, ki se je proti 6. uri začel vrejati in dolgo je trajalo, da se je ogromna množica vredila v vrste ter se postavila pred mestno godbo. Mrtvaški voz I. razreda je bil ves obvešen z venci, trakovi in grbi; na straneh so držale traki prve goriške osebe; grof Coronini, vitez dr. Pajer, grof Mels, grof Radetzky, vitez Pauletig in drg.; koj za vozom so šli vsi moški udje Ritterjeve družine, za njimi Nj. E. ces. namestnik baron Pino z mestnim županom na eni, in vitezom Scrinzi-jem, udom gosposke zbornice, na drugi strani, po tem trgovska zbornica, deželni odborniki in poslanci, mestni zastopniki, druge oblastnije, razna mestna društva sé zastavami, požarna straža itd. Sprevod je bil zares impozanten, kakoršnega še ni menda nikdar videla Gorica, vil se je skozi glavne mestne ulice do evangelijske cerkve; povsod so bile štacune zaprte, so viseli črni tapeti raz oken in tu pa tam so vihrale črne zastave — na magistratu pa je mestna zastava obvitim črnim pajčolanom pozdravljala tužne poljake. Povsod, koder je šel sprevod gorele so plinove svetilnice. V evangelijski cerkvi je trajal blagoslov z govorom debelo uro; odbrani goriški pevci in pevkinje so peli dva prekrasna nemška zbora. Po tem se je sprevod dalje pomikal proti pokopališču, kder je velika množica ljudi obdajala v naglici napravljeno, s cementom obzidano jamo — zadnje stanovališče ostankom blazega ranjkega. Tu je govoril pastor ginljive besede k slovesu — potem so položili krasno, metalno rakev z venci in trakovi v temo, kder bode pričakovala preselitve v novo pokopališče.

Ritterjevi dediči so izročili magistratu 500 gld. za uboge.

Usmrtil se je z revolverjem pretekli pondeljek o poludne v svojem stanovanju na trgu sv. Antona v Gorici Teodor grof Radetzky pl. Radetz, c. kr. generalmajor v pokoji, c. k. komornik itd. sin slavnega feldmaršala Radetzky-ja in v sredo 24. t. m. so ga slovesno pogrebili. Ker ni zdaj razun 40 mož Kuhno-vega polka v Gorici, morale so izostati navadne vojaške časti, ki se pristujejo generalu.

Dar. Cesarjevič Rudof je iz svojega daroval 1000 gl. za podporo družin onih vojakov, ki so bili mobilizovani. Od tega tisoča se ima 200 gl. za Kranjsko porabiti.

Maturo na goriškem gimnaziju je delalo letos 12 dijakov, med njimi 2 eksternista. Dodelalo jih je pet z odliko, vsi drugi dobro. Pravijo da je bila letos osma šola sploh izgledna. — Na realki so imeli maturo včeraj, uspeh nam ni še znan. — Na ženskem učiteljski so začeli letni izpiti v pondeljek in končajo v saboto; šolsko leto se sklene zadnji dan meseca, matura pa začne 1. avgusta.

Odbor v podporo revnim družinam v vojake poklicanih rezervistov se je ustanovil v Gorici pod predsedništom g. deželnega glavarja, viteza dra Pajerja. Udje tega odbora so: grof Fr. Coronini, vitez Andr. Pauletig (denarničar), Wiljem vitez Ritter, dr. Tonkli, dr. Vinci (tajnik), vitez dr. Visini in polkovnik Catinelli njegov namestnik. Ta odbor je razposlal vsem županom vabilo, naj naznanijo take revne družine ter poročajo o njih razmerah.

L'Isonzo je v štev. 97 odgovoril na članek, ki smo ga priobčili mej raznimi vesti zadnje naše številke pod naslovom „pseudo-italiani“. Započitek odgovora je v kratkem ta: 1. nam očita surovost in dostavlja z najfinjšo olikanostjo, da „med pijanim kmetom in brezimnim člankarjem ni velicega razločka“; 2. zagovarja se, da njegov članek „pseudo-zingari“ v letošnji številki 90 ni splošno žalil Slovanov in 3. obrača na svojega urednika očitaje renegatstva, ker ima njegovo ime po nesreči slovansko končnico. Evo našo repliko!

Ad 1. Glavni namen našega listu je, braniti narodno čast, zagovarjati narodne pravice Slovencev; kdor surovo napada Slované sploh — žali tudi nas Slovence in tega zavračamo, kakor zasluzi. „L'Isonzo“ nas gotovo ne more učiti olikanosti, ker se v svoji strasti še nigdar ni znal brzdati, ampak preziraje vse meje časnikarske dostojnosti dan za dnem polni svoje predale s tako ostudnimi, deloma osebnimi polemikami, da se morejo uže vsakemu kolikaj smernemu človeku

studiti! Samo v zadnjih treh ali štirih njegovih številkah je nakopičenega toliko surovega ganja, da bi trebalo Herakleja z mogočnimi vilami, da ga izkida. Odgovor na naš članek „pseudo-italiani“ pa je uže uzor lahonske olikanosti — dokaz večne treznosti njegovega pisatelja.

Ad 2. „Da članek „pseudo-zingari“ ni splošno žalil Slovanov“ pravi „L'Isonzo“. Kako naj se pa tolmači stavek: „Toua ti (cigani), o katerih govorim, so Slovaní, ki so morda sem prišli, da nam pokažejo vzvišeno olikanost, do katere je dospel njih narod!“ S temi besedami se pač jasno celemu slovanskemu narodu očita surovost, se vsi Slovaní enakó stopinjo stavijo s ciganskimi pohajči. Isonzova očitba ne navaja nobene izjeme — je splošna in tedaj ne moremo izgovora drugače sprejeti, nego kot preklic razžaljivih besedi, — katere je Isonzov člankar v svojej slovanofagi strasti zagnal Slovanom sploh v obraz.

Ad 3. Z naslovom „renegat“ nismo nikakor okali na častivredno osebo gosp. Isonzovega urednika; vemo prav dobro, da on ni pisal razžaljivega članka; vemo tudi, kake korenine mož je on; sploh ga smatramo pri celem početju za najnedolžnejšo osebo. Toda Isonzova stranka šteje mnogo slovanskih limer mej svojimi privrženci, ki so večinoma udje takih družin, katerih italijanstvo ne sega v pretekla stoletja. Njih matere so jih še dojile se slovanskim mlekom, njih očetje so bili še pošteni Slovenci, njih bratje se ponabjajo še danes sé svojo narodnostjo ter so spoštovani rodoljubi na svojem domu, — a oni ne samo, da so sé izneverili svojemu rodu, ampak, kakor je to pri vseh renegatih slučajno, navzeli so se zagriženega srda zoper vse, kar jih spominja na njihovo korenino; postali so najstrastnejši sovražniki naroda, iz kojega izvirajo. In kar je takega renegatsva, zbira se zvesto okoli „L'Isonzo-a“ ter izliva v njegovih predalih svoj strupen žolč — na breznačajno zapuščen narod. To je karakteristično za list in njegovo stranko. — Članek „pseudo-zingari“ nosi kajnovó znamenje na čelu; v njem je Slave nezvesti sin pomeril nož na svojo mater; pri tem ostanemo. Punctum.

Utopil se je pretekli torsk v potoku Reka pod Biljano mladenec pri 20 letih, sin dobre hiše. Kako se je moglo to zgoditi v malem potoku — ni znano. Ugibajo, da je najbrže gorak v mrzlo vodo šel in da se ga je krč lotil.

Iz Kobarida se nam piše: Dne 28. t. m. bo imela naša šolska mladež besedo. Igrala bode šoligró „Mali godec“ (iz Vrteca); dalje je na programu nekaj deklamacij in petje. Solarjem je vstop prost, vsak drugi pa plača 10 novcev vstopnine. Čisti dohodek se obrne na korist šole.

Rojanska čitalnica vabi na veselico; katera bo dne 28. julija 1878. Spored: 1. „Nabiranje oznanil“, komični prizor, sodelujejo gg. A. Wolf, T. Izauškič, G. Piki in A. Uršič. 2. Tombola. 3. „Mutec“ veseligrá v 1 dejanju. 4. Umetalni ognji. 5. Društvena zabava (ples). Začetek ob 6 1/2 uri zvečer. Vstopnina za neude 20 novčičev. Odbor.

Rešitev življenja. Iz Krškega se piše: Sl. Narodu: Gospod Tone Ferfila, kupec v Gorici ter iskren rodoljub, kateri je prišel svojo rodbino v Krško obiskat, šel se je bil v Savo kopat; toda vrtinec ga na dno potegne in mož je bil zginil. K sreči bil je narzoč g. Otto pl. Vesteneck, kateri ni čakal trenutka, temveč naravnost skočil za nesrečnejem ter ga srečno na suho prinesel. Bodi mu toraj javno priznanje za pogumuo ravnanje.

Kongresi. Berlinski kongres je začel 13. junija in končal 13. julija; trajal je tedaj ravno en mesec. Kongres vladarjev v Tropavi je bil enakó dolg, od 20. oktobra do 20. novembra 1820. Veroneski kongres je zboroval od 20. novembra do 14. decembra 1822, petriki (Aichen) od 20. septembra do 21. novembra 1818, ljubljanski od januarja do maja 1822. Dunajski kongres je začel 30. septembra 1814 in 9. junija 1815 so deležniki podpisali zadnje sklepe. 29. februarja 1856 je bilo podpisano krmsko primerje in 30. marcija istega leta pa je bil sklenjen pariški mir.

O zenskej odgoji daje ameriški časopis sledeči nauk: Dajte jim pravo oliko, učite jih več jedil kuhati, prati, ličiti, nogovice plesti, gamba šivati, obleko sebi delati in vam poštno srajco. Učite jih kruh peči, in koliko prihranijo zdrave jedi zdravil. Povejte jim, da ima goldinar 100 krajcarjev in da oni štediti, kedor manj porabi kakor prisluži, in da morajo vsi ki več izdajo, obubožati. Povejte jim, da jih pripravta, čedna obleka bolje oblači, nego svilena, ako je na upanje kupljena, da je okrogli polni obrazek lepši, nego 50 bledih lepotic; naj se naučijo dobre, trdne črevlje nositi. Učite jih računati, da se božja prispe-doba ne sme črez pas stiskati. Učite jih, kako imate preveč denarja, lepe umetnosti, godbo, slikarjio, a premislite, da vse to je nepotrebno. Večo naj, da je boljše se sprehajati nego se na sprehod voziti. Učite jih vso vnajnost zaničevati in resnico govoriti. Pove-dite jim, da zakonske sreče ne daje možev denar in njegova vnanja olikanost, ampak le njegov značaj. Ako

so se vsega tega naučile vaše hčere, potem pustite se močiti jim,—pravi pot bodo uže same našle.

Družba sv. Mohora. Imenik letošnjih udov družbe sv. Mohora je klenjen. Podajemo tu kratak pregled družbenikov po raznih škofijah: 1. Goriška: 72 dosmrtnih, 2587 letnih, vkupe 2659 udov. 2. Krška: 44 dosmrtnih, 2389 letnih, vkupe 2433 udov. 3. Lavantinska: 117 dosmrtnih, 8173 letnih, vkupe 8290 udov. 4. Ljubljanska: 201 dosmrtnih, 9052 letnih, vkupe 9153 udov. 5. Trž.-Koperska: 25 dosmrtnih, 1237 letnih, vkupe 1262 udov. 6. Sekovska: 8 dosmrtnih, 150 letnih, vkupe 158 udov. 7. Somboteljska: 1 dosmrtnega, 101 letnih, vkupe 102 uda. 8. Senjska: 3 dosmrtna, 87 letnih, vkupe 90 udov. 9. Zagrebačka: 6 dosmrtnih, 104 letnih, vkupe 110 udov. 10. Poreška: nič dosmrtnih, 22 letnih, vkupe 22 udov. 11. Videmska: nič dosmrtnih, 14 letnih, vkupe 14 udov. 12. Razne druge: 8 dosmrtnih, 11 letnih, vkupe 19 udov. Vkupe 485 dosmrtnih, 23.927 letnih, vkupe 24.412 udov. Razpošiljatev knjig bode se pričela konec avgusta, in sicer po vrsti, kakor so škofije tiskane v koledarju.

Tržno sporočilo firme Jos. Pipan et Comp. v Trstu dne 20. julija 1878.

Od našega zadnjega sporočila 1. junija predrugačila se je politična situacija za toliko, da smo imeli kongres, ki je dovršil svoje slavno delo. Ob istinitih rezultatih kongresa izreči pravo sodbo nij mogoče niti onim, ki vso reč od blizo opazujejo. Vtis je pa na vsak način ta, da sklepi kongresa so le bolj paliativnega, nego pa stalnega ali radikalnega lica, in vendar bi bilo le dokončno, radikalno rešenje orientalnega vprašanja poroštvo dolžega trajnega miru. Čast diplomacije je morda zahtevala sklep tega miru, katerega trajnost je odvisna od tega, kedaj bode sad popolnoma dozorel. Resnica je ta, da prav malo zadovoljnih je odšlo od kongresa in da so se morda uže zdaj nastavile zanke za bodoče pletke. Istina je tudi, da se povsod naprej oborožujejo in mobilizirajo.—Je li pri takem položaju mogoče misliti na pravi trajajoč mir?

V ožgled takim razmeram morati obrtnija in kupčija še dalje hirati in splošne mizerije, ki nastane po pičlem ali nobenem zaslušku nizkega ljudstva po draginji denara in mali vrednosti pridelkov, ne bode še tako hitro konec.—Tukaj je vsa kupčija brez prave žile in vse kupčijske konjunktore brez prave podlage; nihče ne zaupa miru.

Kava.—Ponavljati moramo, da se fine baže vzdržujejo večno na visokih cenah in kedor hoče imeti prve baže kavo, plačati jo mora drago; niže baže, posebno pa Rio, postala je cenejši, nego v poprejšnjem mesecu.—Mnenje o cenah je zdaj jako rezervirano, vendar pa je mogoče, da ostanemo dalje časa pri denašnjih cenah. Rio velja od f. 85 do f. 95, najfinejša f. 100—f. 104. Bahia f. 86—f. 96.—Santos f. 96—f. 100.—St. Domingo f. 100—f. 110, Java f. 113—f. 130, Malabar native f. 106—f. 115, plant. f. 125—f. 148, Ceylon nat. f. 98—do f. 115, plant. f. 130—f. 156, Perl f. 145—156, Moka f. 127—f. 134.

Olje oljkino.—Fine namizne sorte 1 do 20/0 ceneje, ampak sedanje cene so trdne in vtegnejo trajati, mej tem ko so cene jedilnega olja padle za 40/0. Malo popraševanje po tem blagu iz inostranskega bode zadostovalo, da se cene zopet vzdignejo. Kotonovo olje obležano in lepo čisto brez spremembe, blago druge vrste v sodčih paje postalo nekoliko ceneje. Prodaja se: jedilno olje Lecce po f. 52—f. 56, najfinejša f. 57—f. 60, namizno Monte St. Angelo fino f. 70—f. 77, najfinejša f. 78—f. 80, francosko izborna Aix f. 83, kotonovo I. vrste f. 48.—II. vrste f. 46, lane-no f. 48.

Sadje.—Skoro brez spremembe; samo pomeranče in limone se prodajajo zdaj veliko draže; rožiči so tudi nekoliko porastli, posebno lepo blago, katerega premanjkuje.—Cene so: rožiči I. f. 10 1/2—f. 11, fige v venci f. 18, rozine Sultano I. f. 32—f. 35, II. f. 25—f. 28, cvebe debele Elemé in Cisme od f. 16—24, grozdice (opaše) Lipari f. 25, Levante f. 15—f. 30.

Riž.—postal je za malenkost cenejši, ker se pričakuje novo blago.—Italijanski velja od f. 19 1/2—f. 24 1/2, Rangon I. f. 18, II. f. 17.

Mast in špeh.—Špeh je porastel te dni za 50/0, mast po nespremenjenih cenah, pa bode skoro tudi gotovo porastla, ker je skoro tako cena, kakor špeh. Na Angleškem sta špeh in mast primerno draža, nego tukaj, zatorej se priporoča špekulacija s tem blagom; špeh v zahojih stane f. 43—f. 48, po kakovosti; mast Bancroft I. f. 52—f. 53, Wilcox I. f. 50 1/2—f. 51.—

Petrolij.—Zdaj nij sezona za to blago, k vemu če si hoče kedo uže zdaj zagotoviti čezmizsko potrebo; denes prodajamo za previdenje v septemb.—decemb. po f. 15—f. 15 1/2 po množini. Pri teh cenah je mogoča mala zguba, a verjetnejši je dobiček; promp-

tni petrolij prodaja se po f. 14.35—do f. 14 1/2, pa vtegne v kratkem zdatno poskečiti, ker nij došlo nič novega blaga.

Narodni pridelki. S fižolom nij še nobene kupčije, za oktober—december plačuje se rudeče blago po f. 11—f. 11 1/2; vse kaže, da letos ne bodo tako visoke cene, nego lansko leto.

Maslo najlepše štajersko plačuje se po f. 84—f. 88. rusko blago se rajši draže plačuje, ker je boljše za fabriko.

Zito.—Pšenica je močno padla; ruska Odeška velja tukaj f. 10 1/2—f. 11—100 Kilo, vsled česar ne more več ogersko blago konkurirati na našem trgu.—Ker se pričakuje še veliko ladij tega blaga iz Odese, je skoro gotovo, da bode cene brže še kaj padle, nego pa porastle. Koruze prav lepe in zdrave dohaja malo, pač pa je letos dosti vgretega blaga na našem trgu.—Lepa podonavska koruza velja denes f. 7.40 100 Kilo, slabše blago f. 7.10—f. 7.25 100 Kilo. na tuk. kolodvoru.

Cene se vzdržujejo trdno in bodo najbrže več časa te ostale.

Javna zahvala.

V sredi velike žalosti, v katero nas je nemudoma zagrebla nenadomestljiva zguba preljubljenega nam.

Julija, Ektorja barona Ritter-ja, pl. Zahony,

nas je jako potolažilo, okrepilo in h gorkeje hvaležnosti obudilo, ko smo videli, kako so naši dragi someščani navdani uljudnega duha in plemenitih čutov—ranjkemu sijajno čast skazali ter mu napravili zares veličasten pogreb.

Dostojanstvo in prosto ljudstvo, bogati in ubogi, prijatelji in neznanci so ljubeznjivo tekmovalje pokladali tužne spomine na rakev, prostovoljno razvešali znamenja žalosti, ter si na vse načine prizadevali pogrebno slovesnost povelicati. Pa tudi obrazi vseh onih, ki so blagovolili spremeti dražega nam merliča k zadnjemu pokoju, izraževali so pravo, živo sočutje.

Za to naj blagovoljno sprejmejo vsi oni, ki so iz mesta, iz dežele in od drugod prostovoljno prihiteli k tužnemu opravilu, našo najtoplejšo zahvalo in zagotovilo, da nam ostane njihova blagodušnost v vednem spominu.

V posebno dolžnost pa si štejemo, izreči iskreno zahvalo slavnemu mestnemu zastopu, ki se je toliko trudil, trgovinski in obrtnijski zbornici za ginljive dokaze nje spoštovanja do ranjkega in vsem drugim oblastnjam, zastopom, društvom, skupščinam, zavodom in družbam.

V Gorici 20. julija 1878.

Zalujoča rodbina.

Dunajska borza.

	25. julija
Enotni drž. dolg v bankovcih	64 gl. 35 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66 " 40 "
Zlata renta	74 " 75 "
1860 drž. posojilo	113 " 75 "
Akeije narodne banke	831 " — "
Kreditne akcije	262 " 25 "
London	115 " 40 "
Srebro	100 " 80 "
Napol.	9 " 26 "
e' r'žkini	5 " 48 "
ex Darnemarke	

Št. 452.

Javna dražba.

Popraviti je šolsko hišo v Kanalu. Stroški so cenjeni na gl. 924:40. Javna dražba bode 8. avgusta t. l. pri c. k. okrajnem šol. svetu, ter prične ob 11. uri zjutraj. Do te dobe so razpoloženi načrti, prevdarek in pogoji pri podpisnemu uradu od 8—12 in 3—6 ure slehernega dne.

C. K. OKR. ŠOLSKI SVET V GORICI dne 21. julija 1878.

Št. 347.

Razpis učiteljskih služeb.

V tukajšnjem okraju se razpisujejo s tem sledeče službe:

- a) učiteljska služba v Kobaridu II. plačilne vrste;
- b) podučiteljska služba v Kobaridu;
- c. učiteljske službe v Sedlu, Otaležu in Podmelcu III. plačilne vrste.

Dohodki teh služeb so določeni v dež. šolskih postavah 10. marcija 1870 in 16. oktobra 1875. Zraven bodo uživali: podučitelj v Kobaridu 200 gl., učitelja v Sedlu, Podmelcu in Otaležu 100 gl. osebne doklade.

Prosilci naj vložé svoje prošnje previdene se spričevali učiteljske sposobnosti pri dotičnih krajnih šols. svetih najdalje do 31. avgusta t. l.

Prosilci, ki ne služijo v tem okraju, po njim predstavljenih oblastnijah.

C. K. OKR. ŠOLSKI SVET V TOLMINU 19. julija 1878.

Wir empfehlen als Bestes und Preiswürdiges

Die Regenschirme,
Wagendecken (Plachen), Bettenlagen, Zelstoffe

der k. k. pr. Fabrik

von M. J. Elsinger & Söhne
in Wien, Neubau, Zollerergasse 2,

Lieferanten des k. und k. Kriegsministeriums, Sr. Maj. Kriegsmarine, vieler Humanitätsanstalten etc. etc.

Za samo 4 gl. 75 kr. prodamo
62 krasnih stvari, to je:

1 kristalna pušica za maslo ali sladkor.	7 žilce, vedno belih.
1 eleg. zlatobrontena pisnna priprava.	6 žliček za kavo enakih.
2 okinčani cvetlični vaziz iz alabastra,	6 japonskih čaš za vodo.
20 prav ličnih podob (jeklozevov).	6 kosov francoskega parfumnega mjlja.
1 par najnovejših Bebeuhanov.	1 cvetlična pletenka iz brušenih perl.
2 zapestni gumbi iz novozlata.	1 govorni aparat, jako prijeten.
3 prsne gumbe iz novozlata.	3 šaljivi predmeti za mlado in staro.
1 Julica za smodke iz morske pene z jantaron, umetno rezana.	1 pušica za dišave iz alpakova srebra.
	1 petrolna svetilnica s kroglo.
	62 kosov.

Vse tu navedeno stvari (62) so lepe in prav praktične, pa stanejo samo 4 gl. 75 kr.; pošilja jih pod garancijo proti post. povzetji kamor koli:
I. Galanterie-Magasin in Wien I, Babenbergerstrasse I.

Nekdo išče poštenega in razumnega kmeta (kolona), kateri ima vsa potrebna sredstva, da lahko oskrbuje kmetijo blizu Šempasa obsegajočo okoli 30 njiv polja, vinogradov, travnikov in drvišč vse skupaj združeno.—Natančneja pojasnila daja iz uljudnosti uredništvo „Soče“.

ZDRAVNIK

Martin dr. Kersovani

stanuje zdaj v nunskih ulicah (Via delle Monache) h. št. 387 I. nadstropje.